

ВИСНОВКИ
експертної комісії
Міністерства освіти і науки України
за результатами проведення чергової акредитаційної експертизи
зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство»
галузі знань 0304 «Право»
освітнього ступеня «магістр»
у Запорізькому національному університеті

Відповідно до пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення чергової акредитаційної експертизи підготовки магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 17.10.2016 р. №163-А «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

Кучерявенко	- завідувач кафедри фінансового права Національного
Микола Петрович	юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
	доктор юридичних наук, професор, голова комісії;
Соколенко	- декан юридичного факультету Дніпропетровського
Ольга Леонідівна	національного університету імені Олеся Гончара, доктор
	юридичних наук, професор

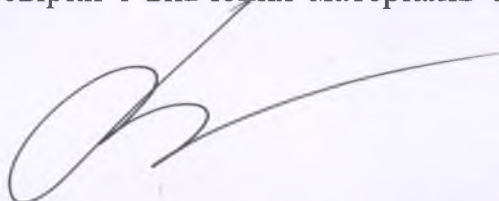
у період з 19 жовтня по 21 жовтня 2016 року включно на місці розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та встановила відповідність поданої інформації щодо можливості акредитації спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» у Запорізькому національному університеті.

Експертизу проведено у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей», Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу від 13.06.2012 р. № 689 та інших законодавчих та нормативних актів.

Висновки складено на підставі інформації, яка отримана експертним шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові підстави для проведення освітньої діяльності Запорізького національного університету, відомостей про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів акредитаційної справи комісія констатує:

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

1. Загальна характеристика Запорізького національного університету та спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр»

Запорізький національний університет є класичним університетом. Він був створений на базі Запорізького державного педагогічного інституту, який засновано 25 серпня 1930 року у відповідності з Постановою РНК УРСР від 11 серпня 1930 року «Про реорганізацію мережі і системи педагогічної освіти». В перші роки інституту освітня діяльність здійснювалась на 4-х факультетах: історичному, мови та літератури, фізико-математичному і природничому. У 60-х роках ХХ століття в інституті готували вчителів музики та співів, англійської, німецької та французької мов, фізичної культури.

16 серпня 1985 року Запорізький державний педагогічний інститут було реорганізовано у класичний університет на підставі Постанови ЦК КПРС від 24.10.1978р. №130/9, Постанови РМ СРСР від 19.04.1979р. №358, Постанови РМ СРСР №872 від 21.09.1982р., Постанови ради Міністрів УРСР від 28.09.1982р. №478, спільного Наказу Мінвузу УРСР та Міносвіти УРСР від 29.12.1984р. №418/413 та Наказу Мінвузу від 16.08.1985р. №212. З 1999 року Запорізький державний університет є членом Європейської асоціації університетів (ЕАІЕ).

24 грудня 2004 року Указом Президента України університету надано статус Національного (№1536/2004).

Рішенням ДАК від 30.03.2010 р. протокол № 82 Запорізький національний університет акредитований за IV рівнем загалом.

Запорізький національний університет є навчально-науковою структурою, до складу якої входить 13 факультетів, що складаються з 5 кафедр, та відокремлені підрозділи: Криворізький, Нікопольський та Економіко-гуманітарний факультети ЗНУ; коледжі: Економіко-правничий та Торговий центри; післядипломної освіти та вивчення іноземних мов, гендерної освіти, німецької мови, Гете-інституту, Французький лінгвістичний центр.

Відповідний рівень навчальної, методичної роботи забезпечує професорсько-викладацький склад університету – 630 науково-педагогічних працівників, із них докторів наук – 86, професорів – 59, кандидатів наук – 428, доцентів – 315, з яких 606 осіб є штатними викладачами, 24 - сумісниками.

У Запорізькому національному університеті аспірантура функціонує з 22 спеціальностей (спеціальності ліцензовані Міністерством освіти і науки України в березні та квітні 2016 року), за якими навчається 241 аспірант, із них – 17 осіб за цільовим направленням для інших навчальних закладів України. Крім того, підготовку до захисту кандидатських дисертацій проходять 42 здобувачі. Докторантура діє з 19 спеціальностей, за якими сьогодні проходять підготовку 23 докторанти.

У період з 01.01.2016 по 01.08.2016 відбувся 31 захист кандидатських дисертацій, із них 18 – захищено співробітниками ЗНУ (у серпні 2016 року заплановано ще 4 захисти кандидатських дисертацій, один із них –

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

достроковий). За цей період було захищено 3 докторські дисертації, із них 2 – співробітниками ЗНУ.

Наразі в університеті працюють 3 докторські та 4 кандидатські спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук відповідно з 4 та 6 спеціальностей.

У 2016 році відкрито спеціалізовану вчену раду із захисту докторських дисертацій з педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти та спеціалізовану вчену раду із захисту докторських дисертацій з юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес, фінансове право; інформаційне право. Перересстровано спеціалізовану вчену раду з філософських наук зі спеціальності 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії.

За останній рік працівниками, аспірантами і докторантами ЗНУ було підготовлено і захищено 5 докторських і 88 кандидатських дисертацій.

Науково-дослідна робота в Запорізькому національному університеті виконується відповідно до Положення «Про наукову діяльність Запорізького національного університету» та пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, затверджених Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Науково-дослідна робота забезпечується 2 навчально-науково-виробничими центрами: «Металспецпроект» та «Екологія» і 10 навчально-науково-дослідними лабораторіями (з них 4 – у складі центрів). Активно ведеться наукова співпраця Запорізького національного університету з науковими установами Національної академії наук, зокрема в університеті функціонують: Запорізьке відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Відділення Інституту історії України НАН України; Південно-український історико-дериватологічний центр Інституту української мови НАН України.

За результатами наукової роботи в 2015 році опубліковано 44 монографії, 176 підручників і навчальних посібників, 2301 наукова стаття, з них 977 – фахових, 240 – іноземних.

У Запорізькому національному університеті видається 13 фахових видань, 4 з яких входять до міжнародних наукометричних баз даних.

Станом на квітень 2016 року кількість публікацій університету в SCOPUS становить 214, кількість цитувань - 261, індекс Хірша – 7, загальна позиція у рейтингу ВНЗ України – 67.

У 2015-2016 навчальному році Запорізький національний університет організував і провів 24 науково-практичних конференції, а також виступив базовим вищим навчальним закладом з проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальностей «Математичні методи в економіці», «Слов'янські мови та літератури», регіонального етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування, II туру Всеукраїнської студентської олімпіади за напрямом «Соціальна педагогіка».

На виконання Закону України «Про вищу освіту» створено Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ЗНУ; 54

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

студентів ЗНУ стали переможцями міжнародних та всеукраїнських студентських наукових конкурсів та олімпіад.

Міжнародна діяльність ЗНУ є частиною загальноуніверситетської стратегії розвитку, спрямованої на повноцінну інтеграцію у світовий освітній і науковий простір.

Протягом 2015-2016 рр. університет задіяний у 20 міжнародних проектах за такими напрямками як філологічні науки, соціальні науки, юридичні науки, журналістика, природничі науки. Серед них проекти «Erasmus+», «Erasmus Mundus ELECTRA», «Erasmus Mundus HUMERIA», проект ЄС-ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», проект Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні «Навчальне цифрове ефірне телебачення», Сьомої рамкової програми ЄС SemData тощо.

Проект Сьомої рамкової програми ЄС «Pyrses SemData», спрямований на підтримку досліджень з управління даними та інформаційних технологій, надає науковцям математичного факультету можливість закордонних стажувань у вишах і науково-дослідних установах Великої Британії, Бельгії, Іспанії та Греції. Протягом 2015/2016 н.р. відбулось 6 стажувань за програмою.

За програмою «Мевляна», яка координується та фінансується Міністерством освіти Туреччини, протягом весняного семестру 2015 року 15 науковців ЗНУ пройшли стажування у партнерському університеті Чукурова.

На сьогодні кількість угод ЗНУ про міжнародне наукове співробітництво між вищими навчальними закладами та дослідницькими установами становить 57. Серед нових партнерів ЗНУ, з якими налагоджене співробітництво у 2015-2016 навч. році: Анхойський педагогічний університет (Китайська Народна Республіка), Нарвський коледж Тартуського університету (Естонія), Державна вища професійна школа в Новому Сончі (Польська Республіка).

Для навчання студентів використовуються 8 навчальних корпусів університету, спортивний комплекс та біостанція-профілакторій ЗНУ на о. Хортиця.

Лекції, практичні та лабораторні заняття проводяться в обладнаних лабораторіях на сучасному навчально-методичному рівні. Освітній процес у Запорізькому національному університеті забезпечується 54 комп'ютерними класами і спеціалізованими лабораторіями та аудиторіями, що оснащені сучасним технічним обладнанням. Всі комп'ютери мають доступ до швидкісного Internet. У навчальних корпусах забезпечено доступ до Wi-Fi.

Запорізький національний університет має загальнодержавну форму власності, змішану форму фінансування, здійснює такі види діяльності: підготовка кадрів з вищою освітою (85.42), дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук (72.20), діяльність лікарняних закладів (86.10), загальна медична практика (86.21); постачання інших готових страв (56.29), будівництво житлових і нежитлових будівель (41.20); підпорядковується Міністерству освіти і науки України.

Основними установчими і реєстраційними документами Запорізького національного університету є:

1. Ліцензія від 05.08.2014 р. серія АЕ № 458600 з додатком.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

2. Статут Запорізького національного університету, що прийнятий конференцією трудового колективу від 10.12.2014 р. та затверджений Міністерством освіти і науки України 16.02.2016 р.

3. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 27.07.2016 р.

4. Відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) від 29.07.2016 р., реєстраційний номер 1774/2016.

5. Довідка про присвоєння ідентифікаційного номера в Єдиній Державній Електронній Базі з питань освіти (ЄДЕБО) від 29.09.2016 № 002274.

6. Сертифікат про акредитацію РД-IV, № 088644, виданий 5 липня 2010 року, відповідно до рішення ДАК від 30 березня 2010 р., протокол № 82 (наказ МОН України від 10.06.2010р. № 1611-Л). Термін дії сертифікату до 01.07.2020 р.

7. Документи, що засвідчують відповідність санітарно-технічного стану приміщень, які використовуються при проведенні освітньої діяльності Запорізького національного університету, встановленим нормативним вимогам.

8. Документи, що засвідчують право власності на землю, та договори оренди.

Наявність оригіналів установчих і реєстраційних документів засвідчується.

Місце знаходження університету: 69000, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66.

Експертною комісією встановлено, що в основу організації освітнього процесу покладено концепцію діяльності Запорізького національного університету щодо підготовки фахівців, у тому числі зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр».

Організація освітнього процесу, самостійної роботи студентів (магістрів), контроль знань, порядок проведення практик, оформлення та видання навчально-методичних розробок проводиться відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України. Для підготовки фахівців із зазначеної спеціальності університет має необхідну матеріальну базу: 8 навчальних корпусів, а також спортивно-оздоровчій табір, біостанцію, спортивний комплекс зі спортивним та тренажерним залами. Загальна площа навчальних приміщень становить 15276,25м². У розпорядженні юридичного факультету є окремий корпус № 5 загальною площею 3945,6 кв.м. Навчальні приміщення, які використовуються в процесі підготовки магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство», відповідають Державним будівельним нормам України ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затверджених наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 27 червня 1996 року № 117, санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, вимогам нормативних актів з охорони праці.

Загальна кількість студентів університету станом на 01 жовтня 2016 р. – 10282 особи, із них на денній формі навчання – 6769 осіб, а на заочній формі – 3513 осіб.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Університет очолює Фролов Микола Олександрович, доктор історичних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, має орден «За заслуги» III ступеня. На посаді ректора Запорізького національного університету з 07 червня 2012 р. Склад кафедр і характеристику професорсько-викладацького складу, що забезпечує підготовку фахівців зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство», представлено у табл. 1.

Таблиця 1.

СКЛАД КАФЕДР І ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПІДГОТОВКУ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.03040101 «ПРАВОВИЗНАВСТВО» ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»

№ з/п	Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад, осіб / %	З них працюють						
			Разом, осіб / %	На постійній основі			Сумісники		
				У тому числі			У тому числі		
				Доктори наук, професори, осіб / %	Канд. наук, доценти, осіб / %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб / %	Доктори наук, професори, осіб / %	Канд. наук, доценти, осіб / %	Без наукових ступенів і вчених звань, осіб / %
1	Випускові кафедри: адміністративного та господарського права; кримінального права та правосуддя; конституційного та трудового права; цивільного права; теорії і історії держави і права	14/87,5	14/87,5	10/62,5	4/25,0	-	-	-	-
2	Інші кафедри університету	2/12,5	2/12,5	1/6,25	1/6,25	-	-	-	-
Разом		16/100	16/100	11/68,75	5/31,25	-	-	-	-

Підготовка і випуск фахівців зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» здійснюється на кафедрах адміністративного та господарського права; кримінального права та правосуддя; конституційного та трудового права; цивільного права; теорії і історії держави і права, що забезпечують освітній процес із підготовки магістрів із урахуванням розроблених у Запорізькому національному університеті навчальних планів і програм, положень про державну атестацію студентів, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю їх

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

знань, організацію наукових досліджень студентів, концепції та плану з виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

Усі копії документів у акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам до них та забезпечують правові засади діяльності навчального закладу, а також свідчать про можливість акредитації спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр» з ліцензованим обсягом 60 осіб денної форми навчання та 60 осіб заочної форми навчання.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» здійснюється відповідно до встановленого ліцензованого обсягу. На підставі рішення Акредитаційної комісії України Протокол №117 від 30 червня 2015 р. ліцензований обсяг збільшений на 20 осіб денної форми навчання та 20 осіб заочної форми навчання і становить 60 осіб денної форми навчання та 60 осіб заочної форми навчання. Набір студентів для отримання освітнього ступеня «магістр» проводиться за умови наявності базової вищої освіти. Основним джерелом формування контингенту студентів є випускники, які мають дипломи бакалавра з напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство» і спеціальності 7.03040101 «Правознавство» та споріднених напрямів.

Таблиця 2.

Динаміка формування контингенту студентів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр»

№	Назва показника	Роки									
		2012		2013		2014		2015		2016	
	Форма навчання	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
1	Ліцензований обсяг прийому	40	40	40	40	40	40	60	60	60	60
2	Прийнято на ОС магістр										
	-всього	39	40	39	40	40	32	42	42	60	60
	-за держзамовленням	10	4	4	2	11	1	9	1	16	1
3	Подано заяв	51	74	39	60	45	32	67	70	112	129
4	Всього студентів на спеціальності	38	40	38	39	38	30	41	41	121	121
5	Всього студентів у ВНЗ на 1.10. відповідного року	5598	3783	5740	3513	6252	3312	6524	3097	6769	3513
6	Кількість студентів, яких відраховано (всього): в т. ч. – за невиконання навчального плану	1	0	1	1	2	2	1	1	0	0

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Серед заходів, що сприяють інтелектуальному, естетичному та фізичному вихованню студентів, необхідно відзначити також щорічні свята та пам'ятні дати: День Конституції, День соборності, День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій, День пам'яті та примирення, День захисника вітчизни, День державного прапора України, День відкритих дверей, День студента, Міжнародний день рідної мови, День української мови і писемності, Шевченківські дні, вшанування пам'яті письменників та ін.

Активно діє в ЗНУ Наукове товариство студентів та аспірантів (з 2014 р. – Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених), яке було створено у 2007 р. на базі Наукового студентського товариства, активними учасниками якого є й студенти юридичного факультету. Протягом звітного періоду товариством було організовано і проведено близько 220 наукових заходів.

Протягом 2011–2016 рр. на факультеті проведено близько 400 наукових заходів різного рівня. Традиційними стали наукові конференції всеукраїнського та міжнародного рівня – «Запорізькі правові читання» (травень 2011-2016 рр.), «Проблеми та перспективи реформування права очима молодих вчених» (жовтень 2011-2015 рр.), регіональна науково-практична конференція «Актуальні проблеми Звичаєвого права Запорізької Січі» (грудень 2011-2015 рр.), всеукраїнські змагання з адміністративного права та процесу ім. В.С. Стефанюка (листопад 2011-2015 рр.).

Матеріали власних наукових розвідок студенти апробують на наукових конференціях різних рівнів, наукових читаннях, круглих столах, які щороку проводяться факультетом та ВНЗ України (Київ, Одеса, Львів, Харків, Дніпро, Ужгород та ін.)

На юридичному факультеті діє система студентського самоврядування згідно зі ст. 40 Закону України «Про вищу освіту». Основними завданнями органів студентського самоврядування на юридичному факультеті є:

- забезпечення й захист прав та інтересів студентів, насамперед стосовно організації навчального процесу;

- забезпечення виконання студентами своїх обов'язків;

- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів;

- сприяння створенню відповідних умов для проживання та відпочинку студентів;

- сприяння діяльності студентських гуртків, товариств та клубів за інтересами;

- сприяння працевлаштуванню випускників факультету;

- участь у вирішенні особистих питань студентів.

Основний вектор роботи – створення проектно-орієнтованої команди у межах Студентської ради ЗНУ.

Серед запланованих та реалізованих проектів: Школа першокурсника, ZNU FANS, ZNU FACE'17, Лекторій ЗНУ, Study Rights ZNU, Школа молодого політика, Fresh food ZNU, Стипендія моєї мрії, Освіта ZNU.

За результатами проведення перевірки експертна комісія дійшла висновку: стан роботи щодо формування контингенту студентів у

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

навчальному закладі відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр» без перевищення ліцензованого обсягу.

3. Зміст підготовки фахівців

Освітній процес зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики, засобів діагностики якості вищої освіти, навчального плану, які розроблені на основі Закону України «Про вищу освіту», Кодексу законів про працю та інших нормативних і законодавчих актів, затверджених та погоджених у встановленому порядку.

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності університет має повний пакет нормативної документації зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство»: освітньо-професійну програму (ОПП), освітньо-кваліфікаційну характеристику (ОКХ), засоби діагностики якості вищої освіти (ЗД) магістра (в тому числі – варіативні частини), розроблені робочою групою юридичного факультету ЗНУ. Вищезазначена документація погоджена, затверджена у встановленому порядку і впроваджена згідно зі стандартом вищої освіти Запорізького національного університету зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» за освітнім ступенем «магістр». Зміст освітньо-кваліфікаційної характеристики відповідає вимогам стандарту Запорізького національного університету, а перелік навчальних дисциплін, який містить освітньо-професійна програма, зміст державної атестації відповідає профілю підготовки магістра спеціальності 8.03040101 «Правознавство».

Навчальний план та робочий навчальний план, створений для конкретизації планування освітнього процесу, затверджено у встановленому порядку. Поряд з нормативними дисциплінами передбачені і дисципліни самостійного вибору університету та циклу дисциплін вільного вибору студента. Вивчення дисциплін, що включені до навчального плану, дають можливість забезпечити якісну підготовку, глибокі професійні знання, високий рівень культури, сучасний світогляд на тенденції вітчизняного та світового правового розвитку; розвиток аналітичних здібностей фахівців.

Для кожної навчальної дисципліни, яка входить до освітньо-професійної програми та навчального плану, складено навчальні та робочі програми дисциплін, які є нормативними документами, і затверджені в установленому порядку. В робочих програмах визначені мета і завдання дисциплін, тематичний план, зміст програм, плани практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи студентів, критерії оцінок, рекомендована література.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100%. Робочі програми відповідають ОПП, ОКХ і сучасному рівню розвитку вимог вищої школи.

Випусковими кафедрами розроблені методичні матеріали з питань самостійного опрацювання фахової літератури. Також розроблені програми практик згідно з «Методичними рекомендаціями щодо складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України» (1996 р.) та «Положенням про проведення практики студентів Запорізького національного університету» (протокол Вченої ради ЗНУ від 27.10.2015 р. № 4). Аналіз цих документів показує, що вони відповідають вимогам вищезазначених документів, навчальному плану, ОПП та ОКХ. Атестація магістрів здійснюється згідно з вимогами ЗД. Програма комплексного державного екзамену, вимоги до виконання дипломних робіт магістрів відповідають завданням визначення відповідності рівня якості вищої освіти її стандартам.

У робочих матеріалах із усіх навчальних дисциплін є дидактичні матеріали (завдання з окремих тем, контрольні запитання, засоби контролю тощо) для організації й проведення самостійної роботи, що відповідають акредитаційним вимогам. У робочих програмах із усіх навчальних дисциплін є критерії оцінювання знань і вмінь студентів.

За всіма дисциплінами навчального плану підготовлені навчально-методичні комплекси (НМКД). Навчально-методичне забезпечення всіх дисциплін, що викладаються працівниками випускових та інших кафедр ЗНУ з підготовки магістрів включає: державні стандарти освіти, навчальний план, навчальні та робочі програми з усіх нормативних і вибіркокових навчальних дисциплін, програму практики, конспекти лекцій, підручники і навчальні посібники, інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальних дисциплін, контрольні завдання до практичних занять, контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу, комплекти тестів, методичні матеріали для студентів із питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання дипломних робіт магістрів. Блоки всіх дисциплін спеціальності 8.03040101 «Правознавство» викладено на сайті університету, у системі «Moodle ЗНУ» і вільному доступі в залі електронних ресурсів наукової бібліотеки ЗНУ.

ОКХ, ОПП, ЗД, навчальний план та робочі програми зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» відповідають чинним стандартам і вимогам акредитації.

Комісія констатує, що зміст підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр» відповідає вимогам ОПП, ОКХ, ЗД і регламентується документами, затвердженими у встановленому порядку. Науково-педагогічний і кадровий потенціал юридичного факультету й випускових кафедр забезпечують навчальну, виховну і науково-дослідну роботу відповідно до акредитаційних умов та державних вимог до якості освіти.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

4. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Основою для організації освітнього процесу є навчальний план. Відповідно до навчального плану зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр», кафедри юридичного факультету складають щорічні плани навчально-методичних видань і додатково замовляють нову навчально-методичну літературу для бібліотеки ЗНУ, яка має два фонди навчально-методичної літератури – на паперових і електронних носіях.

З метою поліпшення якості освітнього процесу діє науково-методична рада факультету та науково-методична рада ЗНУ. Основними напрямками їх діяльності є: розробка програм підготовки фахівців різного рівня, вивчення та впровадження нових технологій навчання, встановлення нормативного змісту та обсягів навчальних дисциплін, розробка робочих та семестрових планів, замовлення необхідного методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу тощо. Науково-методична рада розглядає розроблені Положення про організацію державної атестації в ЗНУ, Положення про кваліфікаційну, дипломну та магістерську роботи, Положення ЗНУ про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів, розроблену систему контролю якості знань студентів, її апробацію й впровадження в освітній процес тощо.

Для забезпечення освітнього процесу зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр», випусковими кафедрами розроблені навчально-методичні комплекси спеціальності (НМКС) та навчально-методичні комплекси дисциплін (НМКД). До складу НМКС входять такі документи: ОКХ, ОПП, ЗД, навчальний план, програма практики, програма комплексного державного екзамену, положення про державну атестацію студентів, кваліфікаційні завдання з базових дисциплін, тематика дипломних робіт магістрів; методичні вказівки до виконання випускових робіт.

Наявність методичного забезпечення дисциплін навчального плану підготовки магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр» складає 100% до ліцензованого обсягу.

Комплексність НМКС та якість розроблених матеріалів загалом відповідають чинним вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців.

Випусковими кафедрами юридичного факультету та іншими кафедрами ЗНУ розроблено методичне забезпечення дисциплін, які включені у навчальний план із підготовки магістрів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство», у вигляді НМКД, що складаються з таких матеріалів: робочі та навчальні програми, інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, контрольні завдання, питання та тести до практичних занять, комплексні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу, методичні матеріали для студентів із самостійної роботи, навчальні посібники, у тому числі видані викладачами кафедр.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Розроблені НМКД загалом відповідають вимогам підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр».

Система проміжного та підсумкового контролю знань студентів побудована на використанні сучасних методів. Усі кафедри філологічного факультету керуються розробленими в ЗНУ методичними вказівками до самостійної роботи студентів, Положенням про самостійну роботу студентів і систему контролю їх знань тощо. Із сучасних форм контролю за самостійною роботою на кафедрах використовуються тести, у тому числі електронне тестування, ситуативні завдання, ділові ігри, написання есе, створення проектів тощо.

У загальному бюджеті навчального часу виділено достатній обсяг годин на виробничу магістерську практику. У період магістерської практики студент активно бере участь у практичній діяльності із застосування правових норм, спостерігає й аналізує різні боки діяльності юристів-практиків, вчиться здійснювати дії, пов'язані із захистом прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Проведення практики за темою кваліфікаційної роботи магістра направлене подальше закріплення та поглиблення теоретичних знань, виробничих навичок, що набуті за час проходження попередніх практик, ознайомлення із застосуванням методів наукових досліджень в галузі права та збір матеріалів, необхідних для написання кваліфікаційної роботи магістра.

Навчальним планом підготовки фахівців зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр» передбачена виробнича магістерська практика в органах державної влади та держаних установах. Її метою є відпрацювання навичок застосування правових норм у практичній діяльності фахівця-юриста на основі теоретичної підготовки з правових дисциплін, отриманих студентами протягом навчання на юридичному факультеті ЗНУ.

Виробнича магістерська практика в органах державної влади та держаних установах передбачена у другому семестрі і триває 3 тижні. Практика проводиться згідно з навчальним планом, графіком освітнього процесу, та базується на Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України № 93 від 8 квітня 1993 р. та Положенні про проведення практики студентів Запорізького національного університету (протокол Вченої ради ЗНУ від 27.10.2015 р. № 4).

Основним навчально-методичним документом для студентів і керівників практики навчального закладу є наскрізна та робочі програми практики, які розроблені відповідно до «Методичних рекомендацій щодо складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України». Аналіз програми практики показує, що вона відповідає вимогам вищезазначених документів, навчальному плану, освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійній програмі.

Програма дає повне уявлення про систему практичної підготовки за спеціальністю, формує у студентів практичні навички професійної діяльності з

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

обраного фаху. Підведення підсумків практики передбачає підготовку та захист звітів. Формою контролю магістерської практики в органах державної влади та держаних установах є диференційований залік, що складається студентами в десятиденний термін комісії, створеній на випусковій кафедрі. Базами практики є підприємства, установи, організації, правоохоронні органи, з якими укладені відповідні договори про співробітництво.

Отже, організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців за освітнім ступенем «магістр» зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» з ліцензованим обсягом 60 осіб денної форми навчання та 60 осіб заочної форми навчання відповідає державним вимогам до акредитації спеціальності.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Усього у підготовці магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» беруть участь 16 науково-педагогічних працівників, в тому числі докторів наук – 11 (68,8%), кандидатів наук – 5 (31,2%).

Кадрове забезпечення навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом зі спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» відповідає вимогам, оскільки передбачено закріплення 100 % лекційних годин за викладачами з науковими ступенями докторів та кандидатів відповідних наук.

Таблиця 3.

Розрахунок частки докторів наук або професорів, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності і 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня «магістр»

Прізвище, імя, по батькові викладача	Науковий ступінь, вчене звання	Дисципліни, які викладає	Кількість лекційних годин	Розрахунок відсотка
1	2	3	4	5
Сквірський Ілля Олегович	Доцент по кафедрі конституційного та трудового права, доктор юридичних наук	Актуальні проблеми державного будівництва та місцевого самоврядування	14 годин	Загальна кількість лекційних годин циклу професійної та практичної підготовки – 154, з них лекційних годин, що викладаються докторами – 86. $86/154 \cdot 100 = 55,84$
Віхляєв Михайло Юрійович	Доцент по кафедрі конституційного та трудового права, доктор юридичних наук	Парламентське право	6 годин	
Колпаков Валерій Костянтинович	Професор по кафедрі адміністративного права, доктор юридичних наук	Проблеми правового регулювання державної служби	14 годин	

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Сквірський Ілля Олегович	Доцент по кафедрі конституційного та трудового права, доктор юридичних наук	Конституційна юстиція в Україні	6 годин	
Лютіков Павло Сергійович	Доцент по кафедрі адміністративного та господарського права, доктор юридичних наук	Теорія управління	12 годин	
Дудоров Олександр Олексійович	Професор по кафедрі кримінального права, доктор юридичних наук	Інформаційне забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування	6 годин	
Удовика Лариса Григорівна	Доцент по кафедрі історії і теорії держави та права, доктор юридичних наук	Правові засади організації і діяльності політичних партій і громадських організацій	6 годин	
Гура Олександр Іванович	Професор по кафедрі практичної психології, доктор педагогічних наук	Психологія управління	16 годин	
Сквірський Ілля Олегович	Доцент по кафедрі конституційного та трудового права, доктор юридичних наук	Територіальна громада як суб'єкт місцевого самоврядування	6 годин	
Всього			86	55,84%

Випусковими зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» є 5 кафедр: адміністративного та господарського права; кримінального права та правосуддя; конституційного та трудового права; цивільного права; теорії і історії держави та права.

За останні п'ять років викладачами випускових кафедр опубліковано близько 350 статей, переважна більшість яких – у фахових наукових та міжнародних виданнях, викладачі кафедри взяли участь у роботі 256 міжнародних та всеукраїнських конференцій, «круглих столів», семінарів, виставок тощо.

На кафедрі адміністративного та господарського права функціонує аспірантура та докторантура зі спеціальності 12.00.07 – «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право», яку очолює її завідувач доктор

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

юридичних наук, професор В.К.Колпаков.

Викладачі випускових кафедр ведуть дослідження за темою «Дослідження основних напрямів реформування законодавства України в контексті глобалізаційних процесів (номер державної реєстрації 0111U008532). Керівник – доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, Коломоєць Т.О.

На кафедрі адміністративного та господарського права функціонує наукова школа з адміністративного права (під керівництвом д.ю.н., професора Коломоєць Т.О., д.ю.н., професора Колпакова В.К.)

За період 2012–2016 рр. викладачі випускових кафедр Омелянчик С.В., Лютіков П.С., Віхляєв М.Ю., Ткалич М.О., Макаренков О.Л., Бичківський О.О. та інші здобули вчене звання доцента.

Наукова діяльність на випускових кафедрах реалізується відповідно до «Концепції організації науково-дослідної роботи» та є невід'ємною складовою освітнього процесу. Наукова діяльність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту», Статуту університету, нормативних актів щодо організації науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах.

Основні напрямки наукової роботи кафедр юридичного факультету здійснюються у межах функціонування наукових шкіл:

1. Актуальні теоретичні питання адміністративного права України (наук. керівник: д. ю. н., професор Коломоєць Т. О.).
2. Правове забезпечення інформаційної безпеки в Україні (наук. керівник: д. ю. н., доцент Ліпкан В.А.).
3. Правовий механізм забезпечення охорони навколишнього середовища (наук. керівник: д. ю. н., професор Курило В.І.).

Протягом 2011–2015 рр. під керівництвом д.ю.н., професора Коломоєць Т.О. на кафедрі адміністративного та господарського права реалізовувався комплексний науковий проект «Дослідження основних напрямків реформування законодавства України в контексті глобалізаційних процесів» (номер державної реєстрації 0111U008532).

Протягом 2011–2015 рр. науковцями кафедри адміністративного та господарського права здійснювалось виконання 40 науково-дослідних тем (у межах часу другої половини робочого дня).

Запорізьким національним університетом видається 13 наукових фахових збірників, у тому числі «Вісник Запорізького національного університету» за сімома напрямками, зокрема «Серія: Юридичні науки», а також Електронний науковий юридичний журнал. Науковці кафедри адміністративного та господарського права, конституційного та трудового, цивільного права є членами 8 редакційних колегій провідних вітчизняних наукових журналів, включених до переліку фахових видань України.

Науковці кафедр є членами трьох спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора юридичних наук.

Із 2011 по 2016 р. при факультеті функціонувала спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (спеціальність 12.01.07 – адміністративне право і процес, фінансове право,

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

інформаційне право). 09 березня 2016 року спеціалізована вчена рада перереєстрована як рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук.

Науковці факультету активно співпрацюють з науковими підрозділами Національної академії правових наук України, органами державної влади та місцевого самоврядування, Центром підготовки та перепідготовки працівників місцевого самоврядування та державних службовців Запорізької обласної державної адміністрації.

З лютого 2015 року на базі юридичного факультету Запорізького національного університету діє Запорізьке відділення Центру німецького права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, в рамках якого протягом останніх двох років проводять зимові та літні школи, тренінги, судові дебати, конкурси наукових робіт, конференції, круглі столи, юридичні змагання з основ німецького права за участі представників німецьких вищих навчальних закладів з наступних міст: Дрезден, Берлін, Гамбург, Мюнхен, Дюссельдорф

Кафедра адміністративного та господарського права створена у 2005 році. Очолює кафедру професор, доктор юридичних наук Колпаков Валерій Костянтинович.

На кафедрі працює 10 осіб, з них докторів наук, професорів – 3 (30 %); 1 доктор юридичних наук, доцент (10 %), кандидатів наук – 6 (60 %), у тому числі доцентів – 4 (40 %), кандидат наук, старший викладач – 1 (10 %), кандидатів наук, викладачів – 1 (10%).

На постійній основі на кафедрі адміністративного та господарського права працюють 10 викладачів, із них доцент кафедри Пирожкова Юлія Володимирівна є докторантом.

Штатні викладачі кафедри є спеціалістами у галузі адміністративного права та процесу, міжнародних стандартів державного управління, проблем правового регулювання державної служби, фінансового права, податкового права, бюджетного права.

Викладачами кафедри розроблено та надруковано більше 26 навчально-методичних видань. Зокрема, навчальних посібників – 14, у тому числі 11 з грифом МОН України та 3 у зарубіжному виданні, курсів лекцій – 9, словників, енциклопедичних видань – 3 тощо. За 2012-2016 роки викладачами кафедри опубліковано статті у колективних, в т.ч. за участю представників наукових правничих шкіл зарубіжних країн, монографіях, понад 95 статей, переважна більшість з яких у фахових та міжнародних журналах; прийнято участь у понад 103 Міжнародних, Всеукраїнських конференціях, симпозіумах, регіональних наукових конференціях та семінарах. Кафедра є співзасновником (спільно із Запорізькою обласною державною адміністрацією, Запорізьким центром перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, службовців органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ та організацій) регіональної школи зі службового права та школи регіональної нормотворчості.

3. Протягом 2014-2016 років вдосконалили рівень володіння іноземною (англійською, німецькою) мовою, що підтверджено відповідними

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

сертифікатами (рівень володіння В 2) - 8 викладачів кафедри, що дозволяє здійснювати викладання деяких навчальних курсів чи окремих тем іноземною мовою. Так, дисципліна «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою» викладається англійською мовою. Викладаються англійською мовою теми: «Публічне адміністрування, його форми і методи. Міжнародно-правові принципи публічного адміністрування» в курсі «Міжнародні стандарти державного управління» та «Організаційно-правові моделі публічної служби в зарубіжних країнах» в курсі «Проблеми правового регулювання державної служби».

Наявність на кафедрі кадрів вищої кваліфікації дозволила створити студентські наукові проблемні гуртки, головним завданням яких є орієнтація на поглиблене вивчення навчальних дисциплін і спеціальностей. Так, під керівництвом фахових викладачів за напрямками/ спеціальностями кафедри працюють студентські наукові гуртки: з дослідження проблем публічно-правового регулювання відносин в Україні та зарубіжних країн; з дослідження проблемних питань податкового, бюджетного права, з дослідження проблемних питань правового регулювання державно-службових відносин.

Кафедра кримінального права та правосуддя. Очолює кафедру кримінального права та правосуддя доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України Дудоров Олександр Олексійович.

Викладацький склад кафедри кримінального права та правосуддя сформований з високоосвічених фахівців, які мають наукові ступені кандидата і доктора наук, та з фахівців, які є здобувачами наукових ступенів, мають значний практичний та науковий досвід роботи, що дає їм змогу ефективно керувати науковою роботою студентів, виконувати значний обсяг навчально-методичної роботи тощо. На кафедрі працює 9 осіб, з них мають науковий ступінь доктора наук, професора – 1 (11,11%), доктора наук, доцента – 1 (11,11%), кандидатів наук, доцентів – 5 (55,5%), кандидата наук, – 1 (11,11%), без наукового ступеня – 1 особа 1 (11,11%). На постійній основі на кафедрі кримінального права та правосуддя працює 9 викладачів (100%). Штатні викладачі кафедри є спеціалістами з кримінального права, кримінального процесу, криміналістики, кримінології, кримінально-виконавчого права, інформаційного права тощо.

Викладачами кафедри за останні п'ять років розроблено та надруковано більше 20 методичних розробок, 4 підручники з грифом МОН України, 3 монографії. За 2010-2016 рр. викладачами кафедри опубліковано більше 100 статей, переважна більшість з яких у виданнях, що входять до фахових переліків ВАК України, взято участь в більш, ніж 50-ти міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях та семінарах.

Кафедра історії і теорії держави та права. Очолює кафедру доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри Удовика Лариса Григорівна.

На кафедрі працює 7 осіб, із них мають науковий ступінь докторів наук, доцентів – 2 (28,6 %), кандидатів наук, доцентів – 3 (42,6%), кандидатів наук - 2 особи (28,6 %). Тобто, викладачі вищої кваліфікації складають 100% від професорсько-викладацького складу кафедри. На постійній основі на кафедрі

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

історії і теорії держави та права працює 6 викладачів (85,7%). Штатні викладачі кафедри є спеціалістами з теорії держави та права, судових і правоохоронних органів, історії держави і права України, історії держави і права зарубіжних країн, філософії права, порівняльного правознавства, історії вчень про державу і право тощо.

Кафедра цивільного права. Кафедра цивільного права Запорізького національного університету створена в 1992 році. На сьогоднішній день виконує обов'язки завідувача кафедри професор, доктор юридичних наук Єрмоленко Дмитро Олександрович.

На кафедрі працює 10 осіб, з них мають науковий ступінь доктора наук, професора – 1 особа (10 %); доктора наук, доцента – 1 особа (10 %); кандидатів наук, доцентів – 5 осіб (50,0 %); кандидатів наук 3 особи (30 %). На постійній основі працюють 8 осіб, 2 особи - за суміщенням. Доценти кафедри цивільного права Самойленко Георгій Валерійович та Болокан Інна Вікторівна є докторантами.

Штатні викладачі кафедри є спеціалістами з цивільного та сімейного права, земельного, аграрного права, цивільного процесу, міжнародного приватного права.

Викладачами кафедри за останні п'ять років розроблено та надруковано більше 25 методичних розробок, 2 підручники з грифом МОН України, 3 монографії. За 2011-2016 рр. викладачами кафедри опубліковано більше 100 статей, переважна більшість з яких у виданнях, що входять до фахових переліків ВАК України; взято участь в більш, ніж 50-ти міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях та семінарах.

Кафедра конституційного та трудового права. Очолює кафедру доктор юридичних наук, доцент Сківський Ілля Олегович.

На кафедрі працює 7 осіб, з них мають науковий ступінь докторів наук, доцентів – 2 (28,5 %) , кандидатів наук, доцентів – 2 (28,5 %), кандидатів наук – 3 (42,8%). Тобто, викладачі високої кваліфікації складають 100 % від професорсько-викладацького складу кафедри. Штатні викладачі кафедри є фахівцями з Конституційного права України, Трудового права України, Міжнародного права, Актуальних проблем державного будівництва та місцевого самоврядування, Конституційної реформи, Трудових спорів, тощо.

Викладачами кафедри за останні п'ять років розроблено та надруковано більше 20 методичних розробок, 3 монографії. За 2012-2016 рр. викладачами кафедри опубліковано більше 100 статей, переважна більшість з яких у виданнях, що входять до фахових переліків ВАК України; взято участь в більш, ніж 30-ти міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях та семінарах.

Якісний склад викладачів, які забезпечують підготовку магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право», відповідає критеріям фаховості та акредитаційним вимогам щодо кількості докторів і кандидатів наук.

Експертна комісія вважає, що кадрове забезпечення підготовки фахівців зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

«Право» освітнього ступеня «магістр» у Запорізькому національному університеті відповідає державним вимогам до акредитації за всіма циклами підготовки навчального плану з ліцензованим обсягом 60 осіб денної форми навчання та 60 осіб заочної форми навчання.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

У Запорізькому національному університеті є необхідна матеріально-технічна база для провадження освітньої діяльності і забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідних освітніх рівнів.

Для проведення освітнього процесу Запорізький національний університет має достатні за площею приміщення для професорсько-викладацького складу, комп'ютерних класів, навчально-допоміжного персоналу.

Загальні навчальні приміщення усього становлять 15276,25 м².

Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів, становить 2,9 м² на одну особу для фактичного контингенту студентів з урахуванням навчання за змінами.

Юридичний факультет розміщений у навчальному корпусі № 5 загальною площею 3945,6 м². Крім цього, для навчання студентів використовуються й інші навчальні корпуси № 1, 2, 3, 4, 6, 8, які відповідають прийнятим санітарним нормам.

Кількість студентів, що потребують гуртожитку становить 1373 особи і всі вони забезпечені гуртожитком у повному обсязі, тобто забезпеченість становить 100%.

Сучасна обчислювальна техніка, якою користуються студенти, сконцентрована в спеціалізованих комп'ютерних класах університету, об'єднаних у локальну мережу з виходом в Internet.

Усі структурні підрозділи факультету (кафедри, деканат) мають окремі аудиторії та спеціалізовані кабінети для проведення практичних занять.

У навчальному процесі застосовується сучасна аудіо- та відеотехніка, мультимедійне забезпечення.

Усі структурні підрозділи факультету (кафедри, деканат) мають окремі приміщення: Криміналістична лабораторія (ауд. № 102, V корп., площа - 29 кв.м.); Навчальна лабораторія з історії і теорії держави і права (ауд. № 104, V корп. площа - 29 кв.м.). Навчальна лабораторія конституційного та трудового права; (ауд. № 106; V корп., площа - 33 кв.м.); Навчальна лабораторія Цивільного права і процесу, (ауд. № 107, V корп., площа - 33,1 кв.м.); Навчальна лабораторія адміністративного та права, (ауд. № 109, V корп., площа - 37 кв.м.); Навчальна лабораторія нормотворчої діяльності, навчальна лабораторія дослідження проблем комп'ютерної злочинності, (ауд. № 111, V корп., площа - 33,6 кв.м.); Навчальна лабораторія кримінального процесу і криміналістики, (ауд. № 201, V корп., площа - 32 кв.м.); Спеціалізоване приміщення (ауд. № 202-А V корп., площа - 48,5 кв.м.) Зал судових засідань (ауд. № 202-Б, V корп., площа - 77,3 кв.м.) Актова зала - 116,63 кв.м.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Кожна кафедра забезпечена комп'ютером та принтером, деканат – чотирма комп'ютерами, трьома копіювальними апаратами, двома принтерами загальнофакультетського використання.

У освітньому процесі застосовується сучасне мультимедійне забезпечення, кодоскопи, слайдпроектори.

Інформаційне забезпечення освітнього процесу здійснюється загальним фондом бібліотеки, кількість якого на 01 вересня 2016 р. нараховує 898 626 примірників (навчальної літератури – 357 503 примірника, наукової літератури – 386 956 примірників), складається з основного, обмінно-резервного, фонду книгосховища, рідкісної книги (9 040 примірників) та періодичних видань (155 598 примірників). Фонди бібліотеки поповнюються підручниками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України, науковими та навчально-методичними працями викладачів ЗНУ, електронними виданнями.

Бібліотечний фонд постійно поповнюється професійною та спеціальною навчальною літературою. Нові видання, які становлять професійний інтерес, відтворюються на електронних носіях, що дозволяє кожному студенту ознайомитися з ними в будь-якому комп'ютерному класі ЗНУ.

Наукова бібліотека ЗНУ отримує обов'язковий примірник авторефератів дисертацій і забезпечена фаховими періодичними виданнями відповідно до нормативних вимог.

Студенти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» забезпечені підручниками, періодичними виданнями та довідковою літературою за фахом, у тому числі на електронних носіях, відповідно до нормативних вимог.

Базовими елементами електронного середовища наукової бібліотеки ЗНУ є електронний каталог та електронна бібліотека власної генерації. Електронна бібліотека містить масив електронних інформаційних ресурсів, наданих у мережевому локальному та віддаленому доступі. Електронна бібліотека дає доступ до електронних копій різних видів документів: книг, статей із періодичних видань і наукових збірників та ін. Фонд Електронної бібліотеки формується як зібрання повнотекстових електронних копій та документів на змінних носіях (компакт-диски), із зовнішніх джерел, а також документів, первісно створених у електронній формі. На 01 вересня 2016 р. бібліотека має електронний каталог в режимі реального часу на документні ресурси бібліотеки обсягом 1 млн 61 тис. бібліографічних записів з доступом до ресурсів бібліографічного, повнотекстового формату локальної мережі та через гіпертекстове посилання до ресурсів Інтернет.

Студенти мають доступ до джерел локального та віддаленого доступу. Інтернет-сторінка наукової бібліотеки (<http://library.znu.edu.ua>) надає доступ: до власного електронного каталогу книг, електронної бібліотеки, «Електронного банку навчально-методичних матеріалів ЗНУ», баз даних, створених науковою бібліотекою ЗНУ, каталогу «Періодичні видання в Інтернет», тематичних добірок ресурсів Інтернет, ресурсів Центру європейської інформації. ЗНУ забезпечує технічні умови для використання в освітньому процесі вільного доступу до інформаційних ресурсів мережі «УРАН», баз даних видавництва

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

«Elsevier»: інформаційно-наукової системи бази даних «Scopus» та онлайнової бази інформаційних ресурсів платформи ScienceDirect, інформаційно-правової мережі «ЛПА: ЗАКОН», бази даних «Polpred.com Обзор СМИ».

Запорізький національний університет як учасник проекту ELibUkr «Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України» (<http://library.znu.edu.ua/960.ukr.html>) має можливість забезпечувати, підтримувати та вдосконалювати інформаційну базу, необхідну для навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, учених і фахівців університету та відповідні механізми обміну інформацією. В межах проекту студенти та науковці ЗНУ мають доступ до світових ресурсів передплатеного, тестового та відкритого доступу.

У 2016 році наукова бібліотека приєдналася до Проекту «ТОРНАДО» (ТОМСОН РЕЙТЕР ДЛЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ТА ОСВІТНІХ УСТАНОВ) в рамках діяльності Консорціуму e-VERUM (<http://everum.org.ua>). В межах Проекту отримано тестовий доступ до бібліографічних баз наукометричної платформи Web of Science: Science Citation Index Expanded, Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Conference Proceedings Citation Index, Book Citation Index, Journal Citation Reports 2004-2014, Derwent Innovations Index (дані по патентах), Medline®.

Відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України бібліотека ЗНУ розробила програми курсу та електронні лекторії «Основи інформаційної культури студента» та кожного навчального року читає лекції для студентів, магістрів і аспірантів. Метою занять є освоєння традиційних, електронних пошукових засобів джерел інформації, аналітичного їх відбору, оформлення результатів.

Отже, рівень матеріально-технічного, інформаційного та іншого ресурсного забезпечення, комп'ютеризації освітнього процесу, забезпеченості навчальною і методичною літературою відповідає державним вимогам до акредитації магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» з ліцензованим обсягом 60 осіб денної форми навчання та 60 осіб заочної форми навчання.

7. Якість підготовки і використання випускників

Випускові кафедри організовують освітній процес із підготовки магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» з урахуванням затверджених у ЗНУ положень про державну атестацію студентів, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю їхніх знань, проведення практик студентів, організацію наукових досліджень студентів, концепції та плану з виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

Експертною комісією проведено аналіз підготовки за всіма циклами навчання магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство».

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Результати екзаменаційних сесій та атестацій обговорюються на засіданнях кафедр, раді університету та у студентських групах. Результати останньої переа kredитаційної сесії такі:

абсолютна успішність студентів з циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки становить 100%, показник якості – 87,8 %;

абсолютна успішність студентів з циклу професійної та практичної підготовки становить 100,0%, показник якості – 78%.

Ці показники відповідають державним вимогам до акредитації спеціальності.

Рівень фахової підготовки магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» визначався за результатами виконаних комплексних контрольних робіт. Проведення комплексних контрольних робіт і їх перевірка здійснені на належному організаційному рівні.

Для студентів-магістрів 8.03040101 «Правознавство» були проведені комплексні контрольні роботи з циклу дисциплін з циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки: Нормотворча діяльність органів державної влади, Міжнародні стандарти державного управління. З циклу професійної та практичної підготовки: Проблеми правового регулювання державної служби, Актуальні проблеми державного будівництва та місцевого самоврядування

Результати виконання контрольних робіт свідчать про належну теоретичну підготовку студентів, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці при вирішенні конкретних практичних завдань.

Абсолютна успішність студентів за результатами комплексних контрольних робіт з циклу фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки становить 100%, показник якості – 81,70%, абсолютна успішність студентів з циклу професійної та практичної підготовки становить 100,0%, показник якості – 65,85%, що відповідає умовам акредитації.

Експертна комісія провела ККР з метою перевірки залишкових знань та виявила незначну розбіжність між даними самоаналізу і проведеного контролю з дисциплін. Середній показник абсолютної успішності виконання ККР при акредитаційній експертизі для дисциплін фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки становить 100%, якість – 75,93%, (відхилення від самоаналізу склало 5,77% за показником якості та 0% за абсолютною успішністю). Середній показник абсолютної успішності для дисциплін професійної та практичної підготовки складає 100, показник якості – 61,05 (відхилення від самоаналізу склало 4,8, за показником якості та 0 за показником успішності).

Для визначення узагальнюючого показника з комплексу дисциплін за рівнем функціональних знань розраховувались середні показники успішно виконаних завдань відносно всієї кількості студентів, що виконували комплексні контрольні роботи.

Експертами була проведена вибіркова перевірка 20% звітів з виробничої магістерської практики (керівник - професор кафедри адміністративного та

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

господарського права Лютіков П.С.). Рівень звітів відповідає виставленим оцінкам.

У тематиці магістерських робіт відображено основні напрямки досягнень сучасної науки, теорії та практики правових досліджень.

При виконанні магістерських робіт студенти для досягнення поставлених завдань використовують комп'ютерні технології. Презентації магістерських робіт виконуються за допомогою програми MicrosoftPowerPoint.

Переважає більшість магістерських робіт виконується в межах тем науково-практичної діяльності кафедр.

За результатами проведення перевірки матеріалів щодо проходження студентами виробничої магістерської практики в органах державної влади та держаних установах, комісія дійшла таких висновків: звіти повністю відповідають вимогам, є актуальними, кваліфікаційні роботи магістрів виконуються у відповідності до встановлених вимог.

Випускникам, що навчаються за освітнім ступенем «магістр», надаються академічні права щодо навчання в аспірантурі.

Вивчивши стан якості підготовки випускників освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право», експертна комісія дійшла висновків, що навчальний заклад дотримується вимог державних стандартів якості освіти і акредитації.

8. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг» та наказу Міністерства освіти і науки України від 12.05.2015 № 1431л, з метою проведення ліцензійної експертизи підготовки фахівців зі спеціальностей 7.03040101, 8.03040101 «Правознавство» у Державному вищому навчальному закладі «Запорізький національний університет», експертна комісія була затверджена у складі: Берлача Анатолія Івановича - професора кафедри адміністративного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктора юридичних наук, професора, голови комісії; Матюхіної Наталі Петрівни - професора кафедри адміністративного права Національного університету імені Ярослава Мудрого, доктора юридичних наук, професора. Під час проведення перевірки, у період з 15 червня по 17 червня 2015 р. безпосередньо в навчальному закладі, зауважень (приписів) щодо освітньої діяльності юридичного факультету зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» висунуто не було. Разом із тим, експерти висловили керівництву Запорізького національного університету та юридичному факультету певні пропозиції щодо поліпшення освітньої діяльності заявленої спеціальності.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Пропозиції щодо поліпшення освітньої діяльності зі спеціальності
8.03040101 «Правознавство»

№ з/п	Пропозиції	Заходи
1	Продовжити підготовку підвищення якісного складу професорсько-викладацького складу випускової кафедри та факультету шляхом залучення та підготовки кандидатів і докторів наук за фаховим спрямуванням	Підвищено якість науково-педагогічного складу юридичного факультету, а саме: за 2015–2016 рр. до штату було прийнято 3 доктори юридичних наук (Єрмоленко Д.О., Ліпкан В.А., Куріний Є.В.), захищено дисертацію співробітниками факультету Лупом Д.М., Половінкіною Р.Ю. Два співробітники отримали вчене звання доцента (Бичківський О.О., Омеляничук С.В.), трое співробітників навчаються в докторантурі (Самойленко Г.В., Пирожкова Ю.В., Болокан І.В.), п'ять співробітників пройшли стажування за кордоном (Коломоець Т.О., Віхляєв М.Ю., Сквірський І.О., Удовика Л.Г., Макаренков О.Л.), більшість викладачів факультету пройшли навчання в Центр інтенсивного вивчення іноземних мов Запорізького національного університету за програмою «Удосконалення рівня володіння іноземною (англійською) мовою», де за результатами складання відповідного екзамєну отримали сертифікати про володіння англійською мовою на рівні B2+ (Коломоець Т.О., Віхляєв М.Ю., Лютіков П.С., Сквірський І.О., Мартинов М.П., Ткалич М.О., Бичківський О.О., Шеховцова Л.І. та інші)
2	Розширити перелік баз проходження практики, посилити співпрацю із юридичними фірмами, органами державної влади в рамках діяльності Ради роботодавців юридичного факультету ЗНУ	Розширено баз проходження практики та укладені відповідні договори (Адвокатське об'єднання «Цезар»; № 8 - С від 08.05.2015 р.; ТОВ «Запорізька торгово-промислова палата», № 396/15 від 12.11.2015 р.; Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги; № 10/15 від 18.12.2015 р.; ВАТ «Запоріжсталь»; № 90064/15, 10-05/152 від 21.10.2015 р.; Творча спілка «Запорізька обласна асоціація діячів естрадного мистецтва України» № 51 від 07.05.2015 р.; Головне управління Національної поліції в Запорізькій області; №08-с від 01.06.2016 р.; ТОВ «Українська дистрибуційна компанія» (Хортиця) № 1 від 02.11.2016 р. та інші)

Усі пропозиції експертної комісії виконано у повному обсязі.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Результати попередньої експертизи акредитаційних матеріалів комісією
відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 17 жовтня 2016 р.
№ 163-А «Про проведення акредитаційної експертизи»

№ з/п	Недоліки	Заходи щодо усунення недоліків
1	2	3
1	Згідно з поданими матеріалами у акредитаційній справі, кількість лекційних годин, закріплених за докторами наук (професорами), розрахована тільки за нормативними дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки і дорівнює 58,6. Показник забезпечується лекційними годинами, закріпленими за д.ю.н. Сквірським І.О., д.ю.н. Віхляєвим М.Ю., д.ю.н. Колпаковим В.К.	Відповідно до розрахунку лекційних годин циклу професійної та практичної підготовки у повному обсязі (нормативні дисципліни, дисципліни самостійного вибору навчального закладу та вільного вибору студента), показник складає 55,84. Його виконання забезпечується лекційними годинами, закріпленими за д.ю.н. Сквірським І.О., д.ю.н. Віхляєвим М.Ю., д.ю.н. Колпаковим В.К., д.ю.н. Лютіковим П.С., д.ю.н. Дудоровим О.О., д.ю.н. Удовикою Л.Г., д.п.н. Гурою О.І.
2	Згідно з поданими матеріалами у акредитаційній справі, контингент студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» складає 42 особи денної форми навчання та 42 особи заочної форми навчання відповідно до набору 2015 року. Відповідно даних ЄДЕБО контингент складає 41 особу денної форми навчання та 41 особу заочної форми навчання.	Відповідно до наказу ректора Запорізького національного університету від 11.02.2016 № 242-с, Огрійця Максима Олеговича, студента 1 курсу освітнього рівня магістр юридичного факультету заочної форми навчання спеціальності правознавство відраховано з університету. Відповідно до наказу ректора Запорізького національного університету від 22.02.2016 № 292-с, Приходька Данила Дмитровича, студента 1 курсу освітнього рівня магістр гр.8.34115-1 юридичного факультету денної форми навчання спеціальності правознавство відраховано з університету. На момент проведення акредитаційної експертизи контингент за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» другого року навчання денної форми навчання становить 41 особу, заочної форми навчання – 41 особу.
3	В ЄДЕБО відсутня інформація стосовно роботи за сумісництвом доцента кафедри адміністративного та господарського права Пирожкової Ю.В. та доцента кафедри цивільного права Самойленка Г.В.	Станом на 28.09.2016 в ЄДЕБО внесено відповідні зміни: - відповідно до наказу ректора ЗНУ від 13.09.2016 № 550-к, Пирожкова Ю.В. працює за сумісництвом на 0,5 ставки доцента кафедри адміністративного та господарського права; Самойленко Г.В. працює за сумісництвом на 0,5 ставки доцента кафедри цивільного права. Відповідно до наказу ректора Запорізького національного університету від 29.09.2015 № 1822-с, Пирожкову Ю.В. зараховано до докторантури ЗНУ.

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

		Відповідно до наказу ректора Запорізького національного університету від 17.04.2016 №616-с, Самойленка Г.В. зараховано до докторантури ЗНУ.
4	Згідно з поданими матеріалами у акредитаційній справі, висновки санітарно-епідеміологічної експертизи про відповідність приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, видано у 2009 р.	Висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи від 02.10.2009 № 162, від 29.10.2009 № 02/311, 21.09.2009 № 139, від 27.12.2010 № 8, від 21.09.2009 № 138, 19.12.2011 видано із зазначенням терміну «до зміни виду діяльності та послуг». Разом із тим, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 16.02.2016 № 126 змінено назву вищого навчального закладу на Запорізький національний університет. У зв'язку зі зміною найменування університету триває оновлення необхідної документації щодо відповідності приміщень Запорізького національного університету санітарним нормам.

Усі рекомендації попередніх експертних перевірок та експертів Міністерства освіти і науки України виконано у повному обсязі на дату акредитаційної перевірки.

9. Загальні висновки та пропозиції

За результатами аналізу стану матеріально-технічного, науково-методичного та кадрового забезпечення підготовки магістрів зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» експертна комісія відзначає що позитивним у роботі юридичного факультету та випускових кафедр є:

1. 100% викладачів випускових кафедр мають наукові ступені та переважна більшість з них вчені звання.

2. Кафедри очолюють фахові доктори юридичних наук. Науково-педагогічний склад кафедр сформований з викладачів дозволив створити наукові школи та відкрити аспірантуру, докторантуру, відкрити спеціалізовану вчену раду із захисту докторських дисертацій.

4. Високий рівень навчально-методичного забезпечення, розроблений електронний контент до кожної навчальної дисципліни у системі Moodle;

5. Викладання усіх дисциплін підготовки магістрів здійснюється державною мовою, а деяких іноземною (англійською) мовою. Так, дисципліна «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою» викладається англійською мовою. Викладаються англійською мовою теми: «Публічне адміністрування, його форми і методи. Міжнародно-правові принципи публічного адміністрування» в курсі «Міжнародні стандарти державного управління» та «Організаційно-правові моделі

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

публічної служби в зарубіжних країнах» в курсі «Проблеми правового регулювання державної служби».

5. Наявність електронної бібліотеки на електронних носіях із використанням швидкісного Інтернету.

6. Наявність матеріально-технічної бази, що дозволяє здійснювати освітній процес із використанням міжнародних інформаційних ресурсів у режимі он-лайн, проводити веб-конференції, лекційні та практичні заняття з використанням мультимедійних засобів.

7. Активна участь студентів у науково-дослідній роботі випускових кафедр з державно-правової тематики дозволила студентам посісти призові місця на Всеукраїнських конкурсах наукових робіт з юридичних наук, а також стати переможцями Всеукраїнських олімпіад з правознавства.

8. Активні міжнародні освітні наукові зв'язки із вищими навчальними закладами та науковими установами зарубіжних країн, зокрема, Німеччини, Польщі, Словаччини, Великобританії та ін. дозволили розробляти спільні наукові проекти.

9. Усі зауваження контролюючих органів на дату перевірки усунено у повному обсязі.

При перевірці результатів діяльності на місці експертна комісія висловила рекомендації та зауваження, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

- збільшити кількість навчально-методичних розробок для самостійного вивчення дисциплін фахового циклу;

- завершити розробку навчально-методичної документації щодо започаткування дистанційної форми навчання;

- підвищити академічну мобільність викладачів та студентів юридичного факультету шляхом проходження стажування в зарубіжних вищих навчальних закладах з метою запозичення досвіду викладання дисциплін державно-правового циклу.

- запровадити спецкурси (тренінги) із залученням до викладання зарубіжних фахівців в сфері правознавства.

- розширити матеріально-технічну базу з метою створення спеціалізованої лабораторії із якісним мультимедійним технічним обладнанням з метою впровадження в освітній процес інноваційних форм викладання (зокрема, Skype-конференцій, відео-лекцій зарубіжних спеціалістів, електронних інтерактивних дощок як ефективного способу впровадження електронного змісту навчального матеріалу та мультимедійних матеріалів у процес навчання);

- посилити наукову співпрацю із зарубіжними вищими навчальними закладами (проведення спільних науково-комунікативних заходів), з метою поліпшення якості науково-педагогічного складу, що приймає участь у підготовці фахівців спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр» та використання позитивного міжнародного досвіду в сфері державотворення в контексті сучасного процесу євроінтеграції.

На підставі вказаного вище, експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про можливість акредитації спеціальності 8.03040101 «Правознавство» галузі знань 0304 «Право» освітнього ступеня

Голова комісії

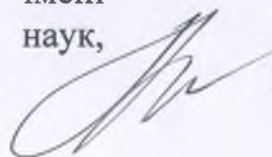
М. П. Кучерявенко

«магістр» з ліцензованим обсягом 60 (шістдесят) осіб денної форми навчання та 60 (шістдесят) осіб заочної форми навчання.

Голова експертної комісії

завідувач кафедри фінансового права
Національного юридичного університету імені
Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук,
професор

М.П. Кучерявенко

Член експертної комісії

декан юридичного факультету
Дніпропетровського національного університету
імені Олеся Гончара, доктор юридичних наук,
професор

О.Л. Соколенко

Із експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав.

Ректор Запорізького національного університету,
доктор історичних наук, професор

М. О. Фролов

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

**Порівняльна таблиця відповідності Ліцензійним умовам надання
освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації
спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр»
Запорізького національного університету**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Загальні вимоги			
1.1. Концепція діяльності за напрямом підготовки фахівців спеціальності, погоджена з Запорізькою обласною державною адміністрацією	+	+	
1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання / заочна форма навчання)	60/60 (за ліцензією)	60/60 (за висновком)	0/0
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності			
2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	95	100	+5
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	100 Коломоєць Т.О., Єрмоленко Д.О. Лютіков П.С.	+60

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)			
2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	95	100	+5
у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+50
з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України або монографій, до одного доктора наук або професора)	40, але не менше ніж 1 доктор наук або професор на 25 осіб ліцензованого обсягу	55,84 Сквірський І.О., Віхляев М.Ю., Колпаков В.К., Лютіков П.С., Дудоров О.О., Удовика Л.Г., Гура О.І.	+15,84
2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-		
2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	
2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	
доктор наук або професор	+	+	
кандидат наук, доцент			
3. Матеріально-технічна база			
3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідним для виконання навчальних	100	100	0

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
програм (у % від потреби)			
3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100*	+30
3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	12	12	0
3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 "Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини" і 0202 "Мистецтво", крім спеціальності "Дизайн")	6		
3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	
3.6. Наявність спортивного залу	+	+	
3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчику	+	+	
3.8. Наявність медичного пункту	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення			
4.1. Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	
4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	
4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	0
4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	0
4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	0
4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	0
4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	0

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
4.7. Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	
4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	0
4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення			
5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що знаходяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	0
5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	0
5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	8	16	+8
5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернет як джерела інформації			
– наявність обладнаних лабораторій	+	+	
– наявність каналів доступу	+	+	
Якісні характеристики підготовки фахівців			
6. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
6.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
6.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
6.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %)	100	100	0
7. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
7.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
7.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Навчальним планом не передбачено	
7.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
7.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
7.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
7.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	75,93	+25,93
7.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
7.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
7.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	61,05	+10,05
8. Організація наукової роботи			
8.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
8.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та лабораторіях, участь у наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

* Кількість студентів, що потребують гуртожитку становить 1373 особи і всі вони забезпечені гуртожитком у повному обсязі, тобто забезпеченість становить 100%.

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії

завідувач кафедри фінансового права
Національного юридичного університету імені
Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук,
професор

 М.П. Кучерявенко

Член експертної комісії

декан юридичного факультету
Дніпропетровського національного університету
імені Олеся Гончара, доктор юридичних наук,
професор

 О.Л. Соколенко

Із експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав.

Ректор Запорізького національного університету,
доктор історичних наук, професор

 М. О. Фролов

Голова комісії

 М. П. Кучерявенко

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ

про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти
у Запорізькому національному університеті
зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство»
освітнього ступеня «магістр»

Порівняльна таблиця дотримання

Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти
відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187
«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності
закладів освіти»

Найменування показника (нормативу)	Другий (магістерський) рівень	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	2,9	+0,5
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	0
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	
3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100*	+30
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність Опису освітньої програми	+	+	
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	.
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	16	+11
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	100	+40

* Кількість студентів, що потребують гуртожитку становить 1373 особи і всі вони забезпечені гуртожитком у повному обсязі, тобто забезпеченість становить 100%.

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії

завідувач кафедри фінансового права
Національного юридичного університету імені
Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук,
професор

М.П. Кучерявенко

Член експертної комісії

декан юридичного факультету
Дніпропетровського національного університету
імені Олеся Гончара, доктор юридичних наук,
професор

О.Л. Соколенко

Із експертними висновками ознайомлений, один примірник отримав.
Ректор Запорізького національного університету,
доктор історичних наук, професор

М.О. Фролов

Голова комісії

М. П. Кучерявенко

**Результати перевірки комплексних контрольних робіт, отримані при проведенні акредитаційної експертизи студентів
зі спеціальності 8.03040101 «Правознавство» освітнього ступеня «магістр»
Запорізького національного університету**

Найменування дисциплін	Разом студентів	Шифр групи	Кількість студентів	З них одержали оцінки								Абсолютна успішність, %	Якість навчання, %	Самоаналіз	
				відмінно		добре		задовільно		незадовільно				Абсолютна успішність, %	Якість навчання, %
				кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%	кільк.	%				
Цикл дисциплін фундаментальної, природничо-наукової та загальноєкономічної підготовки															
1. Нормотворча діяльність органів державної влади	20	8.34115-1	20	7	35,0	12	60,0	1	5,0	0	0	100	90,0	100	100
	21	8.34115-2	21	1	4,76	12	57,1	8	38,09	0	0	100	61,86	100	66,66
2. Міжнародні стандарти державного управління	20	8.34115-1	20	5	25,0	13	65,0	2	10,0	0	0	100	90,0	100	93,5
	21	8.34115-2	21	1	4,76	12	57,1	8	38,09	0	0	100	61,86	100	66,66
Загалом:	82		82	14	17,38	49	59,8	19	22,79	0	0	100	75,93	100	81,7
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки															
1. Проблеми правового регулювання державної служби	20	8.34115-1	20	7	35,0	5	25,0	8	40,0	0	0	100	60,0	100	65,0
	21	8.34115-2	21	1	4,76	11	52,38	9	42,85	0	0	100	57,1	100	61,9
2. Актуальні проблеми державного будівництва та місцевого самоврядування	20	8.34115-1	20	7	35,0	7	35,0	6	30,0	0	0	100	70,0	100	75,0
	21	8.34115-2	21	0	0	12	57,1	9	42,85	0	0	100	57,1	100	61,90
Загалом:	82		82	15	18,69	35	42,37	32	38,91	0	0	100	61,05	100	65,85

Голова комісії
Член комісії
Ректор

Голова комісії

М.П.Кучерявенко
О.Л.Соколенко
М. О. Фролов

М. П. Кучерявенко